

Recensies

Waarom dat zandkorreltje dáár ligt

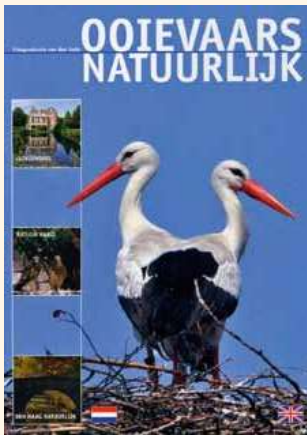
De duinen tussen Haarlem en Noordwijk hebben een rijke geschiedenis. Eeuwenlang ging de natuur er haar gang, eenzaam en oppermachtig. In de eeuwen die nog maar net achter ons liggen kregen mensen het gebied steeds meer in hun greep, met name vanaf de Gouden Eeuw. Ze lieten hun vingerafdrukken achter in het landschap, maar je kunt er jaren achtereen wandelen zonder daar iets van te zien. Tot iemand je er op wijst. Verlicht door enige kennis van het verleden wordt de wandeling anders, rijker. *Lezen in het duin* beschrijft de landschapsgeschiedenis, een samenzang van natuur en mens. Bodemopbouw en hoogteverschillen vormen aanknopingspunten om de oudste historie te ontfaelen. Dat het gebied zo'n bijzondere flora en fauna herbergt, is daaraan te danken. Akkerbouw, veeteelt, zand- en waterwinning vonden er plaats, het was jachtgebied, potentieel slagveld en recreatieterrein. Het hoeft niemand te verwonderen dat dit alles een groot aantal smakelijke verhalen oplevert over jagers, stropers, boeren en schelpenvissers, veelal een verklaring vormend voor tal van veldnamen. Het tweede gedeelte van het boek biedt wandelroutes om de sporen in het landschap zelf te bewonderen: een uitdaging! De duinen worden zo een levend openluchtmuseum. De auteurs combineren daarmee de theorie uit het eerste deel met de praktijk. Wellicht was het echter beter geweest deze wandelroutes in handzaam formaat als los deel te publiceren. *Lezen in het duin* werd eerder uitgegeven in 1991 en 1992. Deze uitgaven behandelden alleen de Amsterdamse Waterleidingduinen. In de derde druk is ook de langdoerenderenzone in beeld gebracht, en enkele bollenvelden bij De Zilk en Vogelenzang. Een index met veldnamen en een literatuuroverzicht ontbreken niet. Het is een kleurrijk boek met veel foto's van planten en dieren, landschapselementen en kaarten. Helaas zijn deze illustraties niet altijd even scherp afgedrukt. Niettemin zal dit boek bij de vele duinstruiners uit de regio in de smaak vallen.

Lezen in het duin. Nagenieten van de Gouden Eeuw. Gert Baeyens, Joop Mourik. KNNV Uitgeverij, Zeist, 2012; 160 bladzijden. ISBN 9789050113670. € 29,95.

RECENSENT: WIM REMMELZWAAL

Genieten van oude filmbeelden

Onlangs verscheen een dvd met vijf films (in totaal 132 minuten) uit de nalatenschap van Jan van den Ende, destijds duinconsulent voor Meijndel en bestuurslid van Duinbehoud. Ditmaal gaat het om films die in en om Den Haag zijn opgenomen. Bij de digitalisering van 'Den Haag Natuurlijk', de oudste film (1986), zijn ook nieuwe beelden ingelast. We zien daar een natuur nog vol vogels die nu vrijwel uit het landschap zijn verdwenen, zoals de grutto. Maar ook nieuwkomers zoals de nijlgans. De film toont hoe rijk de stad Den Haag is aan natuurschoon. In 'Struinen door de Duinen' is een kort televisie-interview met de maker opgenomen, waarin hij ingaat op zijn visie omtrent de natuurbescherming. Bij de Rijksvoorlichtingsdienst was het werk van Jan zeer veel gevraagd. Verder geeft deze film uit 2002 een kort overzicht over alle natuurfilms van Jan.

De derde film is 'Natuur Nabij' uit 1997, gemaakt in opdracht van het IVN. Hier is de natuur dichtbij huis het thema. De beelden geven goed weer dat men geen verre reizen hoeft te maken om van de schoonheid van de natuur te genieten. Zeker als men ook nog de adviezen van Jan goed opvolgt. Dan volgt 'Clingendael' uit 1999, een reis door het verleden en heden van dit roemruchte landgoed, nu eigendom van de gemeente Den Haag. We zien beelden van de stijlruin rond de villa, de Japanse tuin en het prachtige binnenduinbos. En tenslotte zijn laatste film 'Ooievaars Natuurlijk' uitgegeven in 2002 op VHS-Spanje. Voor deze film reisde hij zelfs naar Zuid-Spanje om de trektocht van de ooievaar bij Gibraltar te volgen! De productie van deze dvd is

vakbekwaam verzorgd door zijn levenspartner Monique van den Broek, die hem, ook in het veld, altijd trouw begeleidde. Warm aanbevelen! **Ooievaars Natuurlijk.** 5 films op DVD samengebracht. Filmproductie van den Ende, Den Haag, 2012. € 10,- (excl. verzendkosten). Te bestellen via info@avn.nl en te koop bij VVV Den Haag, Haags Historisch Museum en Bezoekerscentrum Meijndel. RECENSENT: JULIUS RÖNTGEN.

Staatsbosbeheer blogt over Texelse duinen

Wie op internet nieuwsberichten over de duinen zoekt, komt al snel terecht bij de actieve boswachters van Texel. Op hun weblog verschijnen berichten over alle aspecten van het werk van Staatsbosbeheer op dit prachtige Waddeneiland. Het uiterlijk ervan is een vast stramen, bepaald door de landelijke organisatie. Het is niet zozeer gericht op het bieden van een natuurebeleving: je wandelt helaas niet vanachter het beeldscherm direct de duinen in als je het blog opent. Vooral inhoudelijk is de site echter de moeite van het bezoeken meer dan waard. De nieuwsberichten volgen elkaar in rap tempo op, er wordt meerdere keren per week en soms zelfs meerdere keren per dag gepubliceerd. Ze gaan bijvoorbeeld over het kappen van bomen, excursies, hardlooppwedstrijden, het broedsucces van lepelaars en de vondst van zeldzame flora. Het complete wel en wee van de natuur van Texel maak je zo mee, af en toe gelardeerd met leuke berichten uit oude logboeken.

Het navigatiemenu biedt onder de knop "Excursies en routes" de mogelijkheid om zelf op pad te gaan, alleen of met een groep mensen. Deze bladzijde is helaas nog vrij leeg. Toch biedt Staatsbosbeheer veel meer routes aan: folders, waarin duidelijke kaartjes zijn afgedrukt in combinatie met heldere gebiedsbeschrijvingen, zijn te vinden onder "Folders en artikelen". Onder dit kopje is ook erg veel informatie te vinden, bijvoorbeeld berichten die in Texel dit Weekend zijn geplaatst en een aantal filmpjes. Rechts in beeld worden links gegeven naar andere blogs van Staatsbosbeheer, naar Facebook en naar de archieven van het blog. Een erg handige optie voor wie op de hoogte wil worden gebracht van nieuwe berichten, is de mogelijkheid om je daarop te abonneren. Via een e-mail krijg je dan een melding met link, waarmee je in een klik op Texel zit. Het blog is te vinden op <http://staatsbosbeheer-texel.wordpress.com/>

RECENSENT: WIM REMMELZWAAL

